

ฐานที่มั่นของชีวิตและสังคม

การวางรากฐานชีวิตบุคคลพึงปฏิบัติอย่างไร ?
“ต้องฝึกปฏิบัติตนเอง”

๗. ฝึกปฏิบัติตนให้เป็นคนดี

เว้นชั่ว ๑๔ ประการต้องทำอะไร ?

- เกรงใจผี ๕
- ไม่มีอคติ คือ ไม่ลำเอียง เพราะชอบ เพราะชัง เพราะขาด เพราะเขา
- เว้นอบายมุข ๖ ประการคือ
 - ดินสุราขมยา เสพสังสพสัด
 - ไม่เอาแต่ใจหาทรัพย์
 - ดูการละเล่น มหรสพการบันเทิง
 - เล่นการพนัน
 - กระทบจับเป็นนิลา
 - เขียวรันทหาราม

การเลือกคบคน

๑. ไม่คบมิตรเทียม รู้ทันมิตรเทียม

ศัตรูผู้มาในร่างมิตร เช่น

- คนปลอมใจ : เอาใจได้ ขอนเสียมือ หรือเอาจาก จะร่วมเพื่อนเมื่อตัวมีชัย คนเพราะเพื่อนแก่ประโยชน์
- คนคิดฟุ้ง : คิดแต่
- คนชวนดื่มหนอบ : ชวนกินดื่มเมาเมามากเกินไป เกี่ยวกลางคืน เกี่ยวการละเล่น เล่นการพนัน
- คนหัวประจบ : ทำดีชั่ว ก็อ้ออ ค่อมปากสั่งสรริน สิบหลังนิทา

การเลือกคบคน (ต่อ)

๒. รู้ถึงมิตรแท้ คบมิตร ๔ ประการ

- มิตรอุปการะ : รักษาเพื่อน ทรัพย์สินของเพื่อน เมื่อเพื่อนประสบ เมื่อเพื่อนมีธุระช่วยออกทรัพย์ให้เกิดอุปการะ
- มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ : บอกความลับ รักษาความลับ มีชัยไม่ทิ้งกัน สะระจิตไปเพื่อนได้
- มิตรแนะนำประโยชน์ : ห้ามไม่ให้ทำชั่ว ให้ทำความดี บอกสิ่งที่ไม่รู้ บอกทางสุข
- มิตรมีใจรัก

จักรวรรพท์ที่หาทำได้

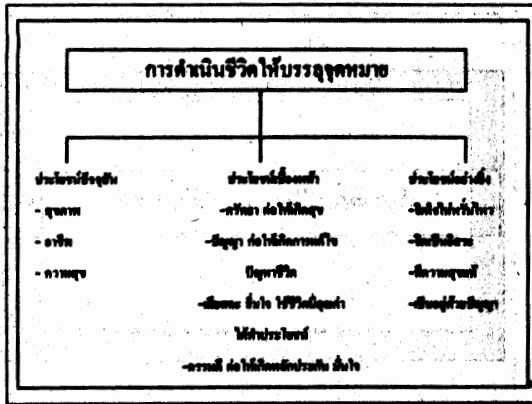
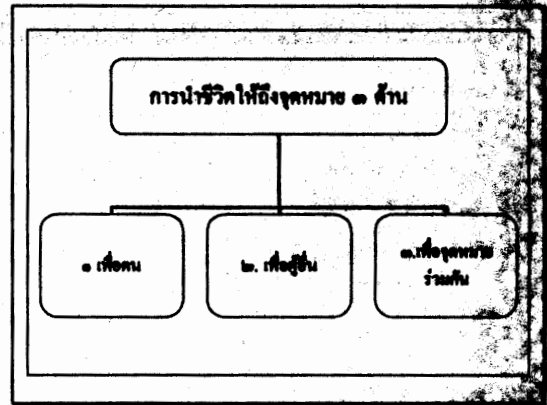
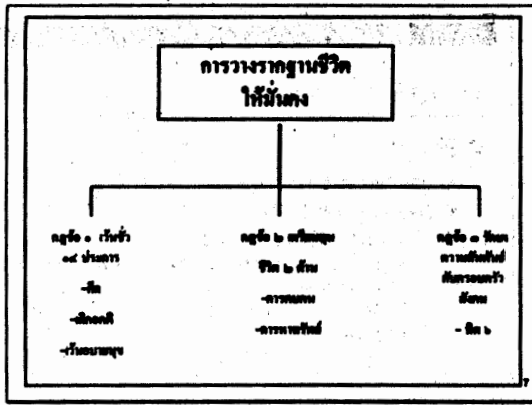
โดยอำนาจเงิน เป็นเงินทอง

ขั้นที่ ๑ ขยันทำงาน เก็บออมทรัพย์

ขั้นที่ ๒ วางแผนการใช้จ่าย

การรักษาความสัมพันธ์กับคนในโลก , สังคม

ทำอย่างไร ?

คนสมบูรณ์มีลักษณะอย่างไร?

เป็นคนที่มีคุณธรรมดังต่อไปนี้

- ใจดีกับทุกคน คือ
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน

คนสมบูรณ์ (ต่อ)

- ใจดีกับทุกคน คือ
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน

คนสมบูรณ์ (ต่อ)

- ใจดี คือ
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน
 - ใจดีกับทุกคน

คุณสมบัติ (ต่อ)

- **รู้ประมาณ** คือ
 - ใช้ความพอดีในการ
 - บริโภค , การใช้เงิน
 - การพูด
 - การปฏิบัติกิจการต่างๆ
 - การพักผ่อน

คุณสมบัติ (ต่อ)

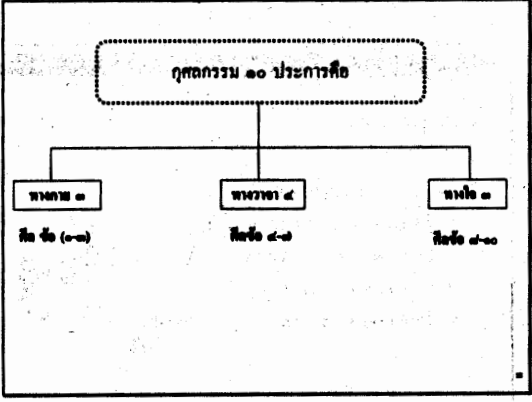
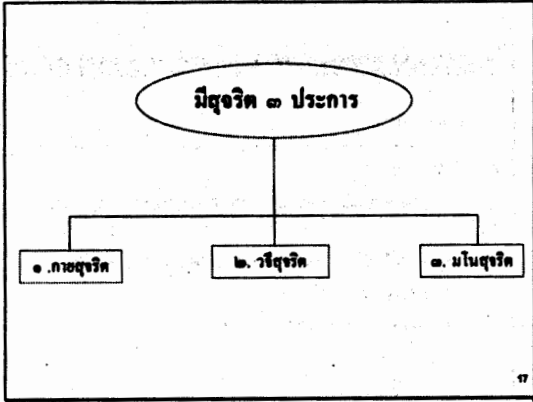
- **รู้จัก** คือ
 - รู้เวลาอันเหมาะสม ในการประกอบกิจการ หน้าที่การงาน
 - รู้เวลาในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น
 - รู้เวลาในการจะทำอะไร อย่างไร
 - รู้เวลาที่ควร อดทน ให้อภัย ให้อภัย ให้อภัย ให้อภัย เวลา ให้อภัย
 - รู้ตนเวลา
 - รู้เวลาในการใช้เงิน

คุณสมบัติ (ต่อ)

- **รู้จักตน** คือ
 - ใช้ตนเองเข้าใจความแตกต่างของบุคคล
 - ใช้ความสามารถ คู่สมรรถ

สังเกตคนมีศีลธรรมได้อย่างไร ?

**คนที่มีคุณแก่สังคมหรือสมาชิกที่ดีของสังคม
ต้องปฏิบัติอย่างไร?**

• สิทธิพลเมือง ๔ ๑. เมตตา ความรัก ๒. กุศล ธรรม ปาโมกข์ ๓. มุทิตา พหุอินทรีย์ ๔. อุเบกขา มีใจเป็นกลาง	• หน้าที่พลเมือง ๔ ๑. ชาน ๒. ปิยวาจา ๓. อภัยโทษ ๔. สยามนิกตลา

คนที่เป็นส่วนร่วมที่ดีของชุมชน

๑. ฝึกตนเอง ๑. มีใจ ๒. ฝึกฝน ฝึกตน ๓. ฝึกตนเอง ๔. ศึกษาหาความรู้ ใฝ่ดี ๕. ขวนขวายทำประโยชน์ ๖. ร่วมใจกันช่วยกันทำ ๗. มีความซื่อสัตย์ ๘. มีความซื่อสัตย์ ๙. มีใจดี ๑๐. มีจิตอาสา	๑. ผู้ร่วมใจกับผู้อื่น มีจิตอาสาช่วยกัน ๖ ธรรมที่คนใจดี
ควรต้องมี ๑. เมตตาธรรม รักใคร่ปรองดอง ๒. อภัยธรรม ให้อภัยกับผู้อื่น ๓. ทนธรรม อดทนกับผู้อื่น ๔. ขยันธรรม ขยันทำงาน ๕. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ๖. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ๗. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ๘. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ๙. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ๑๐. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน |
|---|---|

คนที่มีส่วนร่วมในการปกครองที่ดี ต้องมีหลัก

• หลักธรรมาภิบาล ๘ ประการ ๑. ยุติธรรม คือความเป็นใหญ่ เป็น
เจ้า สำหรับ ความยุติธรรม ๒. โภการภิบาล คือความเป็นใหญ่ เป็น
เจ้า สำหรับ ความความดีของชุมชน ๓. ธรรมภิบาล คือความเป็นใหญ่
คือความถูกต้อง มีธรรม กุศล และ
ธรรม	• หน้าที่พลเมือง ๘ ประการ ๑. หน้าที่พลเมือง ๒. หน้าที่พลเมือง ๓. หน้าที่พลเมือง ๔. หน้าที่พลเมือง ๕. หน้าที่พลเมือง ๖. หน้าที่พลเมือง ๗. หน้าที่พลเมือง ๘. หน้าที่พลเมือง

อะไรเป็นหลักประกันของชีวิต ?

- หลักประกันของชีวิตประกอบด้วย
๑. สุขธรรม
 ๒. ความซื่อสัตย์
 ๓. ความรู้ความเข้าใจ
 ๔. ความดีใจใจความดี

คนที่มีคุณธรรมทำให้สังคม ฝังภายใน ๔ ประการ คือ

- จิตอาสา** : ทำสิ่งดี ๆ
 - วิริยะ** : ทำด้วยความเพียร
 - อดทน** : ทำสิ่งดี ๆ หรือ ทำสิ่งยาก ๆ
 - เสียสละ** : ทำสิ่งดี ๆ เสียสละ ทำหน้าที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อน
มนุษย์
- “ ใจที่ดี สำคัญกว่าใจที่เก่ง คือคนดี ไม่ใช่คนเก่ง ”**

คนที่ทำงานที่มั่นคงต้องปฏิบัติตามหลักธรรมข้อใด ?

๑. อธิษฐานธรรม
๒. อธิษฐานธรรม
๓. อธิษฐานธรรม
๔. อธิษฐานธรรม

คนที่สนับสนุนฐานอำนาจการปฏิบัติตนหลักธรรมที่เรียกว่า อริยฐานธรรม ๔ ประการ

- ให้อิทธิพลในการหล่อหลอมตัว ดำเนินชีวิต และทำกิจการด้วยความดี ศึกษาที่ต่างๆ ให้มีความรู้ดี หรือเห็นเหตุผล เข้าใจภาวะของสิ่งที่หลายชนเข้าใจถึงความจริง
- ศึกษาค้นคว้า สืบค้นคว้าหาความรู้ในความจริง รู้ลึก เห็นชัดด้วยปัญญา เช่น พหุวิทยา พหุภาษา พหุภาษา และการปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพ
- เป็นศูนย์กลาง คือ ตลอดชีวิตมีความดีอยู่รอบๆ เป็นแก่นไม่ให้เป็นกลางของ ภายใต้อิทธิพล ผลกระทบที่เปลี่ยนแปลง และผู้หลง
- ปฏิบัติด้วยจิตใจ คือ รู้จักพิจารณาสุขทุกข์ทางจิต สึกพันให้ระงับความทุกข์จิตใจให้มี ความสุขจากความสงบ ไม่หลงใหลในวัตถุ ลาภ ยศ สรรเสริญ โสภณ

คนที่ต้องการประสบความสำเร็จ มีชีวิตที่ก้าวหน้า ต้องปฏิบัติตนอย่างไร ?

ผู้ที่ต้องการความสำเร็จก้าวหน้าด้านการศึกษา หรือ อาชีพ

ควรปฏิบัติตนตามหลักต่อไปนี้ ๒ หลัก คือ

๑. หลักแห่งความสำเร็จรุ่งเรือง
๒. หลักความดำรง

๑. หลักแห่งความสำเร็จรุ่งเรือง มี ๔ ข้อ คือ

- ศึกษาที่กว้างขวาง มีชั้นเรียนที่ดี ครอบคลุมที่เท่าที่ มีอรรถประโยชน์และดีรอบด้านว่ารอบประโยชน์ในการศึกษา พัฒนาชีวิต การสร้างเสริม
- ศึกษาจนกระทั่ง รู้ถึงแก่นของทุกสิ่ง (รู้จริง) ถึงขั้นที่ดูความสำเร็จก้าวหน้าของตนเอง
- ค้นคว้าวิจัย คือ รู้จักใช้เครื่องมือชีวิต และการงานให้ดีขึ้น ปฏิบัติไปๆ เป็นที่หมายอย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลง
- ศึกษาค้นคว้าที่ ขุมทรัพย์ : ความดีที่ ปัญญา
ว่าความดีคืออะไร ปฏิบัติอย่างไร
อย่างไรจึงจะดี ด้วยการศึกษาจนรู้ถึงแก่นความจริง

๒. หลักความดำรง

ปฏิบัติตนหลักธรรมที่เรียกว่า ๑๒ ประการ (๑๒ ประการ)

- มีสติ (มีสมาธิ) พยายามทำ ทำหน้าที่ดี คือ การทำให้อะไรอย่างดี (มีงาน)
- มีความดี (มีศีล) ขยันหมั่นเพียรทำด้วยความพยายาม เช่นเมื่ง อดทน ไม่ท้อถอย (สู้งาน)
- มีความดีใจ (มีเมตตา) ง่ายใจเป็นสิ่งที่ทำ ด้วยความดีใจดีใจ (ไม่โกรธ)
- ให้อิทธิพลของสมาธิ (มีสมาธิ) ใจกว้างขวางทุก ตรวจสอบกับตัวเอง รู้จัก พหุของ วิชาธรรม วิชาศก ก็คือวิสัยกว้างขวาง (ทำงานด้วยปัญญา)

คนรู้จักสร้างชีวิตให้เป็นหลักฐาน

คนที่รู้จักหาทรัพย์ รู้จักใช้ทรัพย์ ให้เป็นประโยชน์
ต้องปฏิบัติตนหลักธรรมต่อไปนี้...

จรรยาและรักษาสมาบัติ

- ปฏิบัติตนหลักธรรมที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย
 - ๑. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ : ขยันหมั่นเพียร
 - ๒. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ : อดทนสู้รบ
 - ๓. ความดีเป็นมิตร : รู้ถึงแก่นของงาน อดทนทำงาน คือมีสมาธิ
 - ๔. มีใจกว้างขวาง : ขยันวิริยะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แบ่งเป็น ๔ ส่วน

- ๑ ส่วน เกือบ
- ๑ ส่วน ใช้จ่าย
- ๒ ส่วน ทูมท่ามาหากิน

ชีวิตคนที่สมบูรณ์ หรือ คนที่ประสบความสำเร็จในการครอง
เรือน ใช้หลักเกณฑ์อะไร ?

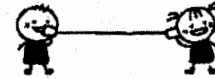
คนที่มีความสุข ๔ ประการ คือ

- ๑. สุขุมคณา การมีทรัพย์สิน
- ๒. สุขุมคณา ใช้จ่ายทรัพย์สิน
- ๓. สุขุมคณา ไม่สิ้นหวัง
- ๔. สุขุมคณา ความประพฤติไม่มีโทษ

คนวิเศษสุด มีค่ามากกว่าใคร เพราะอะไร?

- คนที่มีความประพฤติดี ไม่มีโทษ มีความสุข
เพราะ
 - มีความดีใจ ยินดีในความสุขใจ
 - ไม่มีความทุกข์ต้องเสียใจ
 - ใครดีใครไม่ผิด ดีเพราะกาย วาจา ธรรมะใจ

การครองชีวิตให้มีความสุขต้องใช้อะไร ?

- ความจริง (สัตย์) ชื่อจริงจริงใจ พูด-ทำจริง เชื่อถือได้
- จงกามนิตคน (ทนาย) ความควบคุมตนเอง รู้จักปรับข้อ
แก้ไขตนเองให้ก้าวหน้า ดีงาม
- อุตุน (ขันนที) ตั้งใจทำงานด้วยความซื่อสัตย์ซื่อ เช่นแข็ง
อดทน ไม่ท้อถอย
- เมตตา (อาตม) มีน้ำใจ เสียเพื่อผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์